No. 146. 1830

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 21 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 18den Junij.

De kamer van afgevaardigden heeft heden over het toestaan van een krediet van twee millioenen fr. beraadslaagd tot verfraaijing en afzondering van het paleis van justitie te Parijs.

— De *Moniteur* behelst het berigt, dat de opening der debatten voor het hof der pairs over de beschuldigingen uitgesproken bij het arrest van 12 dezer, op maandag aanstaanden, den 24sten, zal plaats hebben. Het hof moet zich ten half twaalf ure in de raadkamer vereenigen.

— De *Gazette des Tribunaux* vermeldt dat de vier personen, die in de zaak van den *Republikeinschen Moniteur* tot vijf jaren gevangenisstraf door het hof van assises van de Seine veroordeeld zijn, zich in cassatie hebben voorzien. Aangaande het nieuw gevonden nommer zegt dit blad: » Heden is een nieuw nommer van het blad, ter zake van welk de gezegde veroordeeling heeft plaats gehad, uitgegeven en onder omslag aan verscheidene ambtenaren toegezonden geworden. Het vignet aan het hoofd van dit nommer is hetzelfde als dat hetwelk aan het hoofd van de vroegere nommers is geplaatst, maar de letters en vorm zijn anders. De voornaamste artikels van dit nommer zijn toegewijd aan de beoordeeling der gebeurtenissen van 12 en 13 mei, en aan het onderzoek van de oorzaken die dezelve hebben doen mislukken. Zulks is, zegt men daarin, vooral te wijten aan het verraad van de hoofdleiders.

De *Nouvelliste* vermeldt dat er nog dagelijks kisten met kruid gevuld, aan de prefectuur van policie worden aangebragt.

— Van de kweekelingen der polytechnische school zijn thans nog slechts twaalf gevangen, die mede naar men verwacht, eerlang aan hunne studien terug zullen worden gegeven. — De krijgsraad van het eerste legioen der nationale garde te Parijs is druk bezig met vonnis te vellen over de manschappen daarvan, die bij de oproeping gedurende het jongste gewapende oproer te huis zijn gebleven. Vele honderden van dezen zijn reeds tot eenen dag provoost-straf veroordeeld. Sommigen komen die straffen zeer af, omdat indien bij al de legioenen der nationale garde gelijken iver voor de krijgstucht heerschte, niet minder dan 50,000 Parijsche burgers naar den provoost zouden moeten worden gebragt.

— De aartsbisschop van Parijs bevindt zich ongesteld; men zegt dat hij aan de teering lijdt.

— Men verzekert dat het gouvernement aan de infanten van Spanje die zich hier bevinden, de vergunning geweigerd heeft om de wateren aan de Pijreneën te gebruiken. Dezelve zullen thans den zomer te Enghien doorbrengen.

— Uit Brest wordt gemeld, dat twee korvetten *la Coquette* en *l'Alcmène*, den 15den van daar naar de noordelijke kusten van Spanje zijn gezeild, om langs die kusten te kruisen.

Uit Toulon wordt geschreven, dat er eene stoomboot, *le Papin*, ter beschikking van het eskader van den Levant is gesteld. Dezelve is insgelijks den 15den derwaarts vertrokken.

— De bijzondere briefwisseling uit Madrid gaat tot den 11den Junij. In de hoofdstad was men druk bezig met de organisatie van verkiezings-comité's; het was moeijelijk te voorzien, welke uitwerking men daarvan verwachten moest. Sommige lieden wilden, dat *Espartero*, wiens gezag nog meer gestegen was door eenen nieuw verkregen titel, namelijk dien van den hertog van de overwinning, genoeg invloed zou hebben, om eene nieuwe ontbinding te bewerken, indien de uitslag der verkiezingen niet gunstig voor het gouvernement was.

De uit de hoofdstad getrokkene expeditie onder de bevelen van den kapitein-generaal *Francisco Narvaez*, sterk 1500 man, moest l'Alcarrias en de Sierra van Cuença doortrekken, alwaar de karlisten ijverig bezig waren om vier of vijf kasteelen uit den tijd der middeneeuwen te versterken.

Men geloofde dat *Cabrera* het ontwerp bleef koesteren, om zich van Montalban meester te maken. Hij had twaalf bataillons en zeven stukken zwaar geschut vereenigd, om die plaats aan te vallen. *Ayerbe* was tegen *Cabrera* in aantogt.

Uit Tudela werd geschreven, dat *Maroto* bij *Cabrera* aanzoek om hulp had gedaan. De officier die de depeches overbragt, moest *Cabrera* zien te bewegen om tot Tudela voorwaarts te rukken. De generaal *Leon*, hiervan onderrigt zijnde, had verscheidene stations uitgezonden, om de bewegingen van *Cabrera* te observeren.

De *Phare* van Bayonne van den 15den behelst het volgende:

» De oorlog neemt in Katalonie een wreedaardig en schrikverwekkend karakter aan. De onafgebroken voordeelen door de opstandelingen sedert het gevecht van Mamlen behaald, hebben hunne magt en stoutheid aanzienlijk vermeerderd. Men verzekert dat zij Vich met grof geschut beschieten. Een dagblad van Saragossa zegt dat de opstandelingen het gerucht verbreiden, dat zij eene ontscheping van 8000 geweren wachten. Het gouvernement moge van dit berigt partij hebben.

— Ofschoon de handel ter beurs heden in 't algemeen weinig beteekende, was er in de binnenlandsche rente toch meer navraag dan de laatstvorige dagen. De notering was heden (18 Junij) 5 pCt. 111,30; 3 pCt. 79,35; Nap. r. 99,30; Sp. Ardoin 20; Portugal 21 drie achtste; Rom. L. 101⅛.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den Junij.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* is in den avond van den 15den alhier aangekomen, en bij afwezendheid van den koninklijken Nederlandschen bondgezant graaf *Von Grünen*, door den Nederlandschen zaakgelastigde, den heer *Von Scherff* ontvangen. Gisteren ochtend vertrok Z. K. H. naar Darmstadt, om aldaar in gezelschap van het groothertoglijk Hessische gezin en van den Grootvorst-troonopvolger van Rusland den dag door te brengen en des avonds de reis naar Stuttgart voort te zetten.

In den namiddag van gisteren is Z. K. H. de russische Grootvorst van Darmstadt alhier teruggekomen en in den avond naar Homburg vertrokken, om een bezoek aan het hof aldaar af te leggen.

— Uit Zurich schrijft men van den 14den, dat het aldaar vergaderd geestelijk synode, na eene beraadslaging die vijf uren geduurd heeft, zich met 115 tegen 17 stemmen voor de invoering van een volks-synode verklaard heeft; ook verklaarde zich de meerderheid voor eene vrije keus uit geestelijken en wereldlijken, zonder eene bepaalde verbonding tusschen beiden.

— Omtrent de dezer dagen in Servië plaats gehad hebbende woeling, wordt nu nader gemeld, dat dezelve heeft bestaan in eene poging tot omverwerping van de onlangs daar ingevoerde nieuwe regeling des bestuurs. Een gedeelte van de krijgsmagt heeft zich daarbij op den voorgrond gesteld, en is, ten getalle van een paar duizend man, naar Belgrado, alwaar Vorst *Milosch* zich in persoon bevond, opgetrokken, ten einde den Senaat, welke, volgens de nieuwe staatsregeling, gemeenschappelijk met genoemden Vorst het bewind uitoefent, uiteen te drijven. In de nabijheid van genoemde stad gekomen zijnde en daar uitroepende » dat men geen ander regent dan Vorst *Milosch* behoefde " zijn de opstandelingen toegesproken door eenige afgevaardigden van wege den bewindsman, en dringend vermaand, om hun strafbaar ontwerp te laten varen. Hieraan is gehoor gegeven, en de bende is teruggekeerd, zonder verdere ongeregeldheden te plegen. Vorst *Milosch* moet dit revolutionaire plan ten stelligste hebben afgekeurd, en er is eene commissie benoemd, om het voorval nader te onderzoeken. Aan deze commissie is ook een Russisch en een Turksch beambte toegevoegd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den Junij.

Het volgend koninklijk besluit betrekkelijk de ten uitvoer legging der traktaten, is heden publiek gemaakt.

» Wij Leopold, enz.

» Gezien de art. 13 en 22 van het traktaat den 19den April te Lon-

den gesloten met Z. M. den koning der Nederlanden, groothertog van Luxemburg, houdende dat wederzijds benoemde commissarissen zich in de stad Utrecht vereenigen zullen om over te gaan tot de overschrijving van kapitalen en renten die ten laste van België moeten komen, tot de uitlevering der archiven en het onderzoek van de vorderingen van belgische onderdanen op bijzondere etablissementen; hebben wij op het rapport van onzen minister van buiten- en binnenlandsche zaken en van onzen minister van financien besloten en besluiten:

» Tot leden der te Utrecht bepaalde gemengde commissie zijn benoemd: de heeren *Fallon*, president van den raad der mijnen en lid van de kamer van vertegenwoordigers; *Liedts*, president van de regtbank van eersten aanleg te Antwerpen; *Dujardin*, secretaris-generaal bij het ministerie van financien.

» Wij behouden ons de benoeming voor van andere commissarissen, wier attributien speciaal zullen worden aangeduid."

Dit besluit is van den 17den dezer.

De *Moniteur* bevat voorts het volgende:

» De uitwisseling van het den 19den April te Londen geteekende traktaat zal den 18sten dezer plaats gehad hebbende, zoo zullen de ontruiming en de overgave van grondgebied, steden en plaatsen die van heerschappij verandert, naar de bepaling van dat artikel van het traktaat, binnen veertien dagen tijdsverloop plaats hebben.

» De minister van binnen en buitenlandsche zaken de bevelen des konings ingewonnen hebbende, heeft, kragtens deszelfs autorisatie, de commissarissen benoemd, die belast zullen zijn om tot de uitvoering dier bepaling over te gaan.

» De heer *Terchmann* inspecteur-generaal der kanaalen en wegen is belast om bezit te nemen van de forten Lillo en Liefkenshoek en de overgave te doen van het fort Isabelle.

» De heer *Monville* lid der gedeputeerde Staten van de provincie Limburg is belast om aan den commissarissen dier het hollandsch gouvernement daartoe zal aanwijzen, de afgestane gedeelten van Limburg over te geven.

» De baron *d'Haar*, lid der gedeputeerde Staten van de provincie Luxemburg, is voor dezelfde taak in het luxemburgsche aangewezen."

— Uit het kamp van Beverloo wordt geschreven, dat de troepen hetzelve grootendeels gaan verlaten; het eerste regiment lanciers heeft bevel bekomen om naar Doornik terug te keeren; het eerste regiment van linie gaat naar Luik; het derde regiment jagers te voet insgelijks naar Luik, een deel daarvan blijft echter in het kamp; het 9de regiment gaat naar Namen en Arlon; ook van het eerste regiment van linie zal het bataillon dat thans nog te Venloo is zich naar het kamp begeven.

De officieren van den staf der voorhoede-brigade hebben aan hunnen bevelhebber, den generaal *Magnan*, een afscheids-diner gegeven. De laatstgenoemde zal, zegt men, het bevel over eene brigade aan de westelijke Pyreneën bekomen.

Het garnizoen van Antwerpen zal nu bestaan uit slechts twee regimenten, het eerste regiment jagers te voet en het derde van linie.

In een der bladen leest men: Ons leger smelt als een sneeuwbal voor de zon; het effectief der bataillons dat eerst 1000 man bedroeg, is tot 600 gebragt; binnen weinig dagen zullen er nog 250 naar hunne haardsteden gezonden worden; bij elk korpsen wordt de noodige arbeid daarvoor gereed gemaakt.

— De belgische zaakgelastigde te Berlijn, *van Beaulieu*, is den 18den dezer naar Berlijn teruggekeerd.

— Men zegt dat de griffier van de kamer der vertegenwoordigers *G. Lecleroq*, eerstdaags met eene zending van gouvernementswege naar Londen zal vertrekken.

— Volgens den *Observateur* heeft de heer *Defacqz* zijne demissie gegeven, als kolonel der brusselsche burgerwacht.

— Te Antwerpen waren heden de Ardoins 18 drie vierde.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 20sten Junij.

Gisteren is jonkh. *J. E. P. E. Gericke van Herwijnen*, buitengewoon commissaris des Konings, bekleed met het opperste burgerlijk gezag in de provincie Limburg, uit 's Gravenhage vertrokken, zich naar Maastricht begevende.

— Dingsdag avond is de generaal-majoor baron *Nahuijs de Burgst* uit de Indie in 's Hage aangekomen en aan het hotel *Bellevue* afgestapt.

— Uit het van Regerings wege gedaan verslag, wegens den staat van het armwezen over 1837, blijkt, dat de gezamenlijke instellingen van weldadigheid hier te Lande in dat jaar waren ten getale van 5889, waarvan 5869 gemeentelijke, terwijl de overige eene meer algemeene bestemming hebben. Dat het getal der personen, die in de weldaden dezer instellingen, voor zoo ver daaromtrent inlichtingen zijn ontvangen, behalve in die der commissien of vereenigingen, welke uitdeelingen doen van levensmiddelen of brandstoffen, en der banken van leening, gedeeld hebben (behoudens eenige dubbele berekeningen), geweest is 493,015, welk getal tot de bevolking staat als $190\frac{35}{100}$ tot 1000.

— Het onweder, hetwelk eergisteren avond zich ook in onze streken hoorbaar deed gevoelen, is te Amsterdam en in den omtrek, alwaar drie zware buijen te gaanen trokken, op zeer hevige wijze losgebarsten. Op verscheidene plaatsen heeft men hagelsteenen van eenen ongewone grootte opgemerkt, waardoor in sommige huizen de glasruiten verbrijzeld werden. Te Zwaag, een op een uur afstands van Hoorn gelegen dorp, is de bliksem in eene hoerenwoning geslagen, welke geheel is afgebrand. Op den Haarlemmerweg, digt bij Sloterdijk, zijn de paarden van een rijtuig door den bliksem stuchtig geworden, in de vaart geraakt en verdronken. Gelukkig werd het rijtuig door een zich daar bevindend beletsel, terug gehouden van mede in de vaart te worden gesleept, waaraan de personen die zich in hetzelve bevonden het behoud van hun leven te danken hadden. De voerman had evenwel het ongeluk zijn arm te breken. Voorts is te Oosterp een molenaar en zijn kind door den bliksem getroffen en dadelijk overleden. Op verscheidene weilanden zijn de beesten in de sloten gedreven en sommige verdronken.

— Met den aanleg van den ijzeren spoorweg tusschen Amsterdam en Haarlem wordt zeer ijverig voortgegaan, en zijn daaraan zoo vele arbeiders werkzaam, dat men zich vleijen mag dien weg op 24 augustus eerstkomende, zijnde 's konings geboortedag, te zullen zien openen.

— Eergisteren is uit Harderwijk naar het Nieuwe Diep moeten vertrekken een detachement van 150 onder-officieren en manschappen, ten einde heden, den 20sten, op het schip *Flevo*, bestemd naar Oost-Indie over te gaan. Het bevel is opgedragen aan den 1sten luitenant *J. A. A. Boon* van het algemeen depôt der landmagt no. 33, welke na volbragte commissie naar het moederland terugkeert. Tot medegeleiders zijn bestemd, de 2de luitenants *van Bökstraten* en *Ricker*, mitsgaders: de officier van gezondheid 3de klasse, *Swaving*.

— Van Utrecht wordt van den 18den dezer gemeld:

» De Hooggeleerde heer *A. C. G. Suerman* heeft heden den post van Hoogleeraar in de Faculteit der geneeskunde aan deze Hoogeschool aanvaard, met het houden eener plegtige redevoering *de Medicinae doctrinarum physicarum ope, nostra inprimis aetate perficienda*, d. i. *Over de volmaking der geneeskunde, vooral in onzen tijd, door de natuurkundige wetenschappen.*"

— Ofschoon het redden van drenkelingen door menschlievende ingezetenen van ons waterrijk Land geene zeldzaamheid is, verdient het echter bijzondere vermelding, dat [illegible] een twee en tachtigjarig grijsaard te Leyden, met name *H. Boemaard*, een kind met levensgevaar uit het water gered heeft.

177STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

11de Trekking. N°. 2180 een prijs van *f* 25000; N°. 23460 een prijs van *f* 1000; N°. 1875 een prijs van *f* 1000.

12de Trekking. N°. 20384 een prijs van *f* 1000; N°. 8765 een prijs van *f* 1000.

13de Trekking. N°. 2247 een prijs van *f* 1000.

14de Trekking. Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren gisteren (19 *Junij*) genoteerd: Ned. 2½ pCt. 55 een zestiende; dito 5 pCt. 102¼; Kansbill. 27 een zestiende, ⅞; Am. Sim. 4½ pCt. 95⅝, negen zestiende; Handelm. 180½, 180; Oudindie 5 pCt. 99½; Rijnspoorweg 104; Ardoins 18 elf zestiende, ¾; oude Russen 104¾; Met. 103¾; Columb. 19⅜.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

De Directeur brengt ter kennisse van de Stemgeregtigde deelhebbers, dat, ingevolge het 91e der Artikelen van overeenkomst, de in de vergadering van Commissarissen goedgekeurde *Balans* over het *Vierentwintigste Boekjaar*, geëindigd zijnde met ultimo December 1838, van den 24. Junij tot den 8. Julij aanstaande voor hen ter visie zal liggen ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Middelburg*, *Dordrecht*, aan het lokaal der kamer van Koophandel en Fabrijken te *Leiden* en op het Raadhuis der stad *'s Gravenhage*.

AMSTERDAM, den 18. Junij 1839.

VAN DER HOEVEN, *Président.*

COOY, *Direct. fungerend. Secretaris.*

Te BREDA, bij BROESE & COMP & Boekdrukkers en Boekverkoopers.